

De internetpatiënt in de mondzorgpraktijk

Een kwalitatief onderzoek naar de invloed van internet en social media in de mondzorgpraktijk

Eveliëne Groen en Kim Hartkoorn, Mondzorgkunde Hogeschool Utrecht

Inleiding

Op social media zien we steeds meer witte tanden en BN-ers die naar het buitenland gaan om kronen te plaatsen voorbij komen. Er is al veel onderzoek gedaan naar de impact van internet in relatie tot geneeskunde, maar er is nog weinig bekend over hoe internet de tandheelkunde beïnvloed.

In een onderzoek uit 2006 is er wel onderzoek gedaan naar hoe internet de tandheelkundige behandeling beïnvloed (Chestnutt en Reynolds, 2006). Er is echter nog geen onderzoek gedaan naar de beleving van de mondzorgprofessional en het effect op de relatie tussen patiënt en behandelaar.

Resultaten

- Verschil in hoe internet- en social media gebruik onder patiënten in de afgelopen jaren wordt ervaren.
- Grote verscheidenheid in wat de deelnemers tegenkomen aan onderwerpen in de praktijk. Elke deelnemer benoemde dat hun patiënten het internet ook gebruiken voor het opzoeken van producten of informatie daarover.
- Deelnemers geven aan dat zij patiënten tegenkomen die foute informatie vinden op internet.
- Er is een verschil in hoe mondzorgprofessionals de invloed van internet en social media op de relatie tussen patiënt en behandelaar ervaren.
- Sommige deelnemers geven aan hun behandeling aan te passen aan de 'internetwens' van de patiënt, andere deelnemers geven aan dit niet te doen.

Hoofd- en deelvragen

In hoeverre speelt het gebruik van internet- en social media door patiënten een rol in de mondzorgpraktijk en in hoeverre is dit van invloed op de patiënt-behandelaarsrelatie en de behandeling?

In welke mate komen mondzorgprofessionals patiënten tegen die op internet en social media naar mondzorg-gerelateerde informatie hebben gezocht?

In welke mate heeft het gebruik van internet en social media door patiënten effect op de patiënt-behandelaarsrelatie?

In welke mate heeft het gebruik van internet en social media door patiënten invloed op de behandeling?

Doelstelling

Het onderzoek had als doel inzicht te krijgen in de beleving van de mondzorgprofessional in het gebruik van internet en social media onder patiënten en het effect hiervan op de patiënt-behandelaarsrelatie en op de behandeling.

Discussie en aanbevelingen

- + Membercheck
- + Apart van elkaar gecodeerd
- + Deelnemers zelf geselecteerd
- Interviews via Microsoft Teams
- Niet generaliseerbaar
- Geen ervaring onderzoekers

Onze suggestie voor vervolgonderzoek is dat er grootschalig onderzoek wordt gedaan, dit zowel met kwalitatief als kwantitatief onderzoek. Dit om eerst een grootschalig idee te krijgen van wat er allemaal speelt binnen onze doelgroep en daarna interviews voor het onderzoeken van hun mening en gevoelens hierbij.

Conclusie

Binnen de mondzorgpraktijk komen mondzorgprofessionals patiënten tegen die mondzorg-gerelateerde informatie opzoeken en meenemen naar de praktijk. Er is geen duidelijke overeenstemming of er een verschuiving te zien is in de afgelopen jaren in het internet en social media gebruik onder patiënten. Uit dit kleinschalige onderzoek lijkt het zo te zijn dat het internet een beperkte invloed heeft op de patiënt-behandelaarsrelatie maar wordt niet als storend wordt ervaren.

Materiaal en methode

Inclusiecriteria

- Tandartsen en mondhygiënisten werkzaam in de praktijk.
- Goede beheersing van Nederlandse taal.
- Exploratief kwalitatief onderzoek.
- Opgestelde topiclist (Chestnutt & Reynolds, 2006).
- Interviewdraaiboek opgesteld.
- 6 individuele semi-gestructureerde interviews via Microsoft Teams.
- Interviews woordelijk getranscribeerd.
- Systematische analyse volgens aspecten van de grounded theory: open coderen, axiaal coderen, selectief coderen. (Boeije en Bleijenbergh, 2019).

Chestnutt, I. G., & Reynolds, K. (2006). Perceptions of how the Internet has impacted on dentistry. *British dental journal*, 200(3), 161-165.
Boeije, H., & Bleijenbergh, I. (2019). *Analyseren in kwalitatief onderzoek*. Amsterdam: Boom uitgeverij Amsterdam.